

TÁJÉKOZTATÓ A NÓGRÁD MEGYEI DIÁKSPORT TANÁCS HELYZETÉRŐL

Tisztelt Közgyűlés!

Ha a címre röviden szeretnék reflektálni, akkor azt mondhatnám, hogy katasztrófa. Természetesen ennél árnyaltabban is lehet fogalmazni és érdemes figyelembe venni mindazokat a körülményeket, melyek ebbe a helyzetbe juttatták szervezetünket.

I. Az idill

A Nógrád Megyei Diáksport Tanács a Magyar Diáksport Szövetség megalakulásával egyidős, a Szövetség alapító tagjaként 1988-tól működik. A kezdetekben ezt a területet kiemelt állami feladatként kezelték mind országosan, mind pedig megyei illetve települési szinten.

Ennek megfelelően az akkori Sporthivatalban kapcsolt munkakörben dolgozott a főállású titkár és a szintén főállású gazdaságvezető. A területi elv szerint felépülő elnökség Diáksport Bizottsági Elnökei megbízási díj alapján szervezték a DSB szintű versenyeket és ellenőrizték a délutáni sportfoglalkozásokat, melyeket a szintén megbízási díjjal támogatott testnevelők vezettek az intézményekben.

Az OTSH megszűnése után a Megyei Sportigazgatóságok vették át főállásban a diáksport munkatársakat, de a támogatás már nagyon eltérő szintű volt megyénként és évenként is. A megyékre leosztott központi sporttámogatásban jelentős eltérések mutatkoztak a kisebb megyék hátrányára, hiszen kizárólag a lakossági létszámmutatókat vették figyelembe, a feladattól függetlenül. Pedig például a diáksport megyei döntők éppen annyi feladatot róttak a kisebb megyékre is mint a nagyokra. Itt sem kellett kevesebb megyei döntőt rendezni, mint máshol, legfeljebb valamennyivel kevesebb résztvevővel. Csakhogy minderre töredék pénz állt rendelkezésre. A különbségeket növelte az is, hogy egy-egy megye milyen anyagi kondíciók között működött, mennyivel tudta támogatni megyéje diáksportját. A különbségek nagyságrendjére példa, hogy pl. amikor Veszprém megye önkormányzata több, mint 7 milliót, Borsod 5 milliót, Budapest 12 milliót áldozott erre a területre, Nógrád megye Önkormányzata éveken keresztül 200 ezer forinttal támogatta a megye diáksportját, de

volt olyan esztendő, amikor egyetlen forint sem jutott erre a területre. Ettől függetlenül működni tudtunk – ha sokkal mostohább körülmények között is mint más megyék -, de a két dolgozó munkáját a megye biztosította bérrel és infrastruktúrával, a központi támogatás adott volt 2,25-2,5 millió forint, valamint a megye is valamicskét hozzá tett, ami 200 ezer és 1 millió között mozgott évente, rengeteg pályázati lehetőség volt, amelyeken rendszerint nyertünk konkrét feladatokra, így általában az éves költségvetésünk jóval meghaladta a 10 millió forintot. Volt olyan év, amikor a 13 milliót is meghaladta. Az Ifjúsági és Sportminisztérium létrehozása és működése alatt valamennyi nemzeti utánpótlásprogramba bekapcsolódott, a titkár személyén keresztül személyesen is közreműködött a megyei DST. Az érintett sportágakban NAP Program (atlétika), Grund Program (amatőr labdarúgás), Nemzeti Labdarúgó Akadémia (iskolai és egyesületi labdarúgás) jelentős eredményeket értünk el országos szinten is. Az iskolákban a sport normatíva pántlikázott 1300 Ft/tanuló volt, amit tanórán kívüli sportfoglalkozásokra kellett felhasználni. Dolgoztak is a testnevelők az iskolákban becsületesen, voltak is eredmények. A megyei DST anno még szakmai továbbképzéseket szervezett a testnevelőknek a megyében és megyén kívül is. Táboroztattunk évente közel 200 tanulót. Előadóval segítettük a megyei sportszakember képzést. Rendeztünk minden évben 1-2 országos döntőt és 5-6 országos elődöntőt.

II. A dráma

2005-ben a megyei önkormányzat elsők között az országban megszüntette a megyei Sportigazgatóságot. A két főállású diáksport munkatárs innentől társadalmi munkában, munkája mellett látta el ezt a feladatot. A gazdaságvezető hamarosan fel is állt, azóta drága pénzen külső könyvelő végzi ezt a feladatot. A volt titkár ma a DST elnöke, azóta egy társadalmi titkár volt két hónapig, de amikor rájött, hogy ez mennyi munkával jár a semmiért, bedobta a törölközőt, és azóta is a régi titkár, a jelenlegi elnök végzi ezt a munkát is társadalmi munkában. A területi DSB elnökök társadalmi munkában dolgoznak a diáksportban. A testnevelők pedig vagy tevékenykednek, vagy nem. Infrastruktúra nem áll rendelkezésre. Mindenki a saját telefonját, saját számítógépét használja, fénymásológépek nincsenek, faxunk sincs, a működési költségekre az NCA-nál nyerünk egyre kevesebb pénzt, amit főleg a könyvelő bérére, a bankköltségekre, minimális útiköltség

térítésre, és postára, papírra, festékpapírokra fordítunk. Gyakorlatilag a működési feltételeink sincsenek biztosítva.

A támogatás drasztikusan visszaesett mind a DST, mind pedig az iskolák szintjén. A jól működő nemzeti sportprogramokat szétverték, létrehozva a NUPI nevű kádertemetőt és azóta sincs Nógrád megyében atlétika, vagy iskolai amatőr labdarúgás. Az iskolai sportnormatívát bármire fel lehetett használni, innentől az iskoláknak arra sem volt pénzük, hogy a szomszéd városba elutazzanak versenyezni, nem pedig a megyei, netán országos diákolimpiai döntőkre. Később pedig ezt a már meg sem pántlikázott összeget is csökkentették, majd elvonták.

A megyék sportszerződéséből kivették a diáksport célú pénzek %-os meghatározását (korábban 50% volt a diáksportra, 50% pedig a verseny és szabadidősportra, melyet a megyei Sportági Szakszövetségek kaptak). Innentől kezdve a megyei DST 1,25 milliót kapott a teljes megyei diáksport versenyrendszer működtetésére, a szövetség pedig 3,35 milliót, melyből 4 munkatárssal irodákat tudott működtetni, a szövetségek pedig jelentéktelen támogatást kaptak belőle.

2008-tól aztán ez a központi támogatás is megszűnt. A megye továbbra is támogatta saját keretéből a szövetségeket, de a diáksportot már csak évi 1 millió forinttal. Ehhez a Nógrád Sportjáért Alapítvány kuratóriumától sikerült 1-200 ezres nagyságrendű összeget elnyerni. 2009-ben és 2010-ben ez összeg már csak 500 ezer forint volt, és 2011-re már csak a megyei Jó tanuló – Jó sportoló díjátadásra volt 200 ezer Ft. Gyakorlatilag a teljes sportcélú pénz a szövetségek szövetsége működésére fordítódott.

2010-ben az elnökségünk ott tartott, hogy szüntessük meg a megyei DST-t, hiszen most már hosszú évek óta az ezen a területen dolgozó testnevelők jó szándéka, ingyenes munkája tarja életben a megyei DST-t. A 2010-es Magyar Diáksport Szövetség Országos küldöttértekezletén bejelentettem, hogy amennyiben ez az áldatlan állapot nem változik, az országban egyedülként Nógrád megye felfüggeszti a tagságát az MDSZ-ben és a tanulóink nem indulhatnak a Diákolimpiákon. Sajnos teljes mértékben tervezhetetlen a munkánk, hiszen költségvetésünk nincs előre, sosem tudjuk, hogy kapunk-e támogatást vagy nem. Mi tanévben dolgozunk. 2010-ben abban a reményben futottunk neki a tanévnek, hogy Elnök Úr segítségével azzal az 500 ezer forinttal, a tartalékainkkal és a tagdíjbevételekkel nálunk

maradó részével el mertük kezdeni a munkát, bízva abban, hogy 2011-ben, amikor a versenyek zöme lesz, a 2011-es költségvetés terhére a megye visszahelyezi a korábbi évi 1 millió forintos támogatását. Ez elmaradt, mi pedig abba a helyzetbe kerültünk, hogy tartalékainkat lenullázva nemhogy a versenyekre nem maradt egy fillér se, de még a könyvelőt sem tudjuk kifizetni, illetve a működéshez elengedhetetlen adminisztrációs költségeinkre sincs pénz. Így 2011-ben nem tudjuk az évet kezdeni, hiszen már szeptemberben versenyeket kellene rendeznünk, de nincs miből.

Mindeközben a pályázati források is minimálisra szűkültek. Az NCA-nál évről-évre kevesebbet nyerünk működésre, de lassan már nem is fogunk tudni pályázni. Most ebben az évben mindössze 3 hónap működésre lehetett pályázni, melyet utóbb négy hónapra emeltek. De errefelé nem négy hónap az esztendő.

A Wesselényi pályázatokból már sok-sok éve kizárták a megyei szervezeteket, így ott sem tudunk pályázni. Az ÖTM 2008-ban és 2009-ben még működtetett egy kistérségi diáksport pályázati rendszert, melyből 1-1 milliót sikerült elnyernünk a területi szerveink versenyeire, 2010-ben már ez is megszűnt. A versenyrendszer szabályos működtetéséhez éves szinten kb 5 millió forintra lenne szükség, plusz a működési költségekre kb 1-1,5 millió, valamint elengedhetetlen lenne legalább egy főállású diáksportos, az ő bérének és járulékainak biztosítása.

Adalékok a megyei DST költségvetéséből:

2003	12.762.286 Ft
2006	8.087.000 Ft
2007	5.678.000 Ft
2008	8.034.000 Ft
2009	6.554.000 Ft
2010	1.886.000 Ft
2011	1.046.750 Ft

Jelenleg a DST csak a tagdíjbevételeiből kellene, hogy működtesse a megyei diákolimpiai rendszert, ami lehetetlen feladat. Féltő, hogy a működési költségekre sem lesz fedezet, hiszen a március 10-i határidővel benyújtandó NCA pályázatot négy hónapra, szeptember végéig lehet felhasználni. Utána miből fizetjük ki a könyvelőt? Már eddig sem biztosítottunk annyi és olyan versenybíró, amennyire

szükség lenne egy-egy verseny lebonyolításához. A pályákért, tornatermekért fizetni kell, mert az iskolákban egyetlen szabványos terem sincs. Orvost már régóta nem tudunk a megyei versenyekre biztosítani. A gyerekek örülnek a sikernek, de ha nem kapnak az eredményhirdetésnél érmet, akkor legközelebb nem versenyeznek. A kézfogás a kisgyerekeknek még nem olyan ösztönző. Itt tartunk ma. Az állam teljesen kivonult erről a területről, a megye most vonul ki. Így nem sok megoldás marad, mint megszüntetni a bíróságon DST-t és sportoljon a gyerek ott, ahol tud, ha szülő meg tudja fizetni. Lassan eljutunk oda, hogy a sport, az egészséges testmozgás „csak úri huncutság” lesz, hiszen csak ők tudják megfizetni. Országos versenyeket rendezni nem tudunk. Most az utóbbi években pályázni sem merünk országos rendezvények rendezési jogára, hiszen semmi önerőnk, semmi kilátásunk; nem egy évre, de egy hónapra sem tudunk előre tervezni.

Sötét jövő, de itt tartunk ma.

Megoldás? Az állam szerepvállalása ezen a területen, mert szép dolog az Olimpiai Bizottság, a NUPI, a kiválasztott sportágak, az MLSZ támogatása, de minden az iskolában, a diáksportnál kezdődik. Ha ezt a szintet nem erősítjük meg, nem lesz sportoló, aki versenysport szinten számítana majd a későbbiekben. Én nem ilyen jövőben reménykedem! Ha Önök sem, úgy kérem tegyenek valamit a diáksportért!

Mi a magunkét eddig is megtettük és ezután is megteesszük. A megyei diákolimpiai versenyrendszert nagyon leépítve még működtettük. 16 sportágban megrendeztük a megyei döntőket, ami 66 versenyt jelent a különböző korcsoportokban és a két nemben összesen. Természetesen ezt előtte a megyében közel négyszáz kiskörzeti, körzeti, városi verseny előzi meg, amiket nem tudunk támogatni. Mindezen nehézségek ellenére komoly sikereket érünk el. Hogy milyen szakmai eredménnyel arra csak a Diákolimpia Országos Döntőin elért 1-6 helyezések:

Atlétika:

Bensouici Anis	Madách	magasugrás	5. hely
Ferencz Flóra	SKÁID	600m	1. hely
			új Diákolimpiai csúcs
Burai Virág	SKÁID	600m	5. hely

Tollaslabda:

Jakus Andrea Szendehely 5. hely

Úszás:

SKÁID 6x50 leány gyorsváltó 3. hely

Tóth Zsófia Zanett SKÁID 6. hely

Vívás:

Balázs Kira SKÁID párbajtőr 5. és 6. hely

Vízilabda:

SKÁID II. kcs leány csapat 3. hely

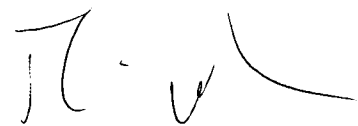
Úgy gondolom, hogy a jelen körülmények között ezek gyönyörű eredmények, s hogy miért nem jobbak, annak okát nem a diáksportban kell elsősorban keresni, hanem abban, hogy nincsenek a megyében megfelelő sportlétesítmények, nincsenek élvonalbeli klubok, amire iskolai szinten lehet utánpótlás nevelést építeni, hogy nincs pénz a sportban, hogy nincsenek sportiskola típusú iskolák (bár felvevő egyesületek nélkül fölöslegesek is). De legfőképp, hogy nincs a megyében, a városokban jól átgondolt és következetesen végrehajtott sportkonceptió. A megyének van ugyan, ebben a diáksport prioritást is élvez, de pénz, szervezet nincs mögötte.

Jól tudom, hogy a megyék is a túlélésért küzdenek, de mi már évek óta így működünk, hogy „csak ezt az évet éljük túl és majd jobb lesz. Mára már elfogytunk.

Tisztelettel kérem a közgyűlés tagjait, hogy erre a rendkívül fontos területre a költségvetésben minimálisan évi 1 millió forintot fordítsanak, hogy a tagdíj bevételünkkel legalább valamilyen szinten működhessen a diákolimpiai rendszer, s ez tervezhető legyen.

Salgótarján, 2011. augusztus 26.

Tisztelettel:

Tolnai Nándor
elnök

